

A harmadik dimenzió

A PTE FORMATERVEZÉS TANSZÉKÉN KÉSZÜLT
LEGÚJABB MUNKÁK A FISE GALÉRIÁBAN

A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara Design és Médiaművészeti Intézete formatervezés tanszékének friss munkáiból nyílt tárlat a budapesti FISE (Fiatal Iparművészek Stúdiója Egyesület) Galériában *A harmadik dimenzió* címmel. A kiállított munkák bemutatták a 3D számítógépes tervezőprogramok használatát a formatervezésben, a 3D nyomtatók és a CNC-marógépek alkalmazási lehetőségeit a kivitelezés

egyes folyamataiban, ugyanakkor láthattunk autonóm háromdimenziós kerámia- és betonplasztikákat, emellett pedig betonból és porcelánból készült kis szériás, illetve ipari sokszorosításban is gyártható használati tárgyakat is. A formatervezés tanszék így módon prezentálta az ott folyó oktatás széles skálájú lehetőségeit, a több száz éves manuális technikáktól a 21. századi innovatív megoldásokig.

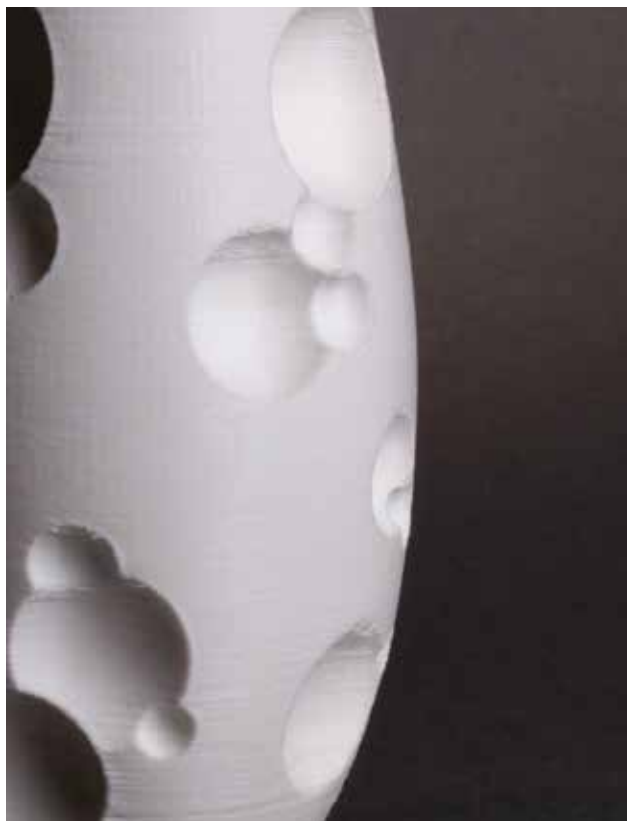

TÓTH Lili: Piros fonalas betonplasztikák | Lili TÓTH: Concrete sculptures with red thread | 2018, beton, pamutfonal, egyenként: 17x7x7 cm

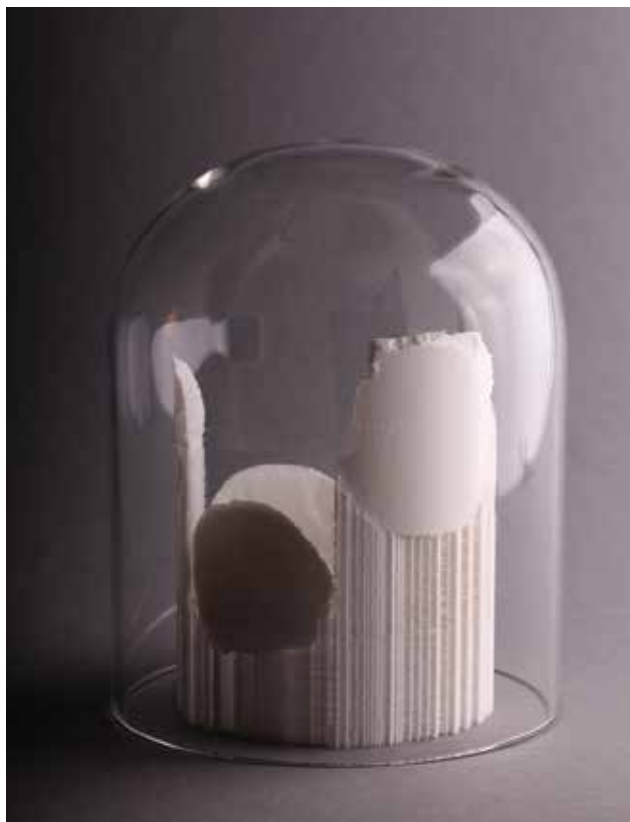
Fotó: Fodor Pál

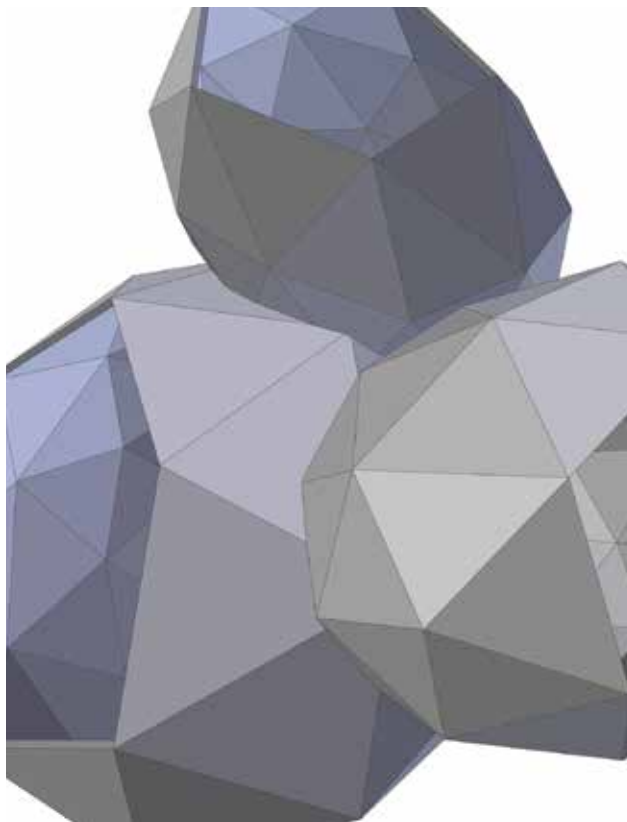
**KOSZÓ Enikő: Sztupa padlónváza | Enikő KOSZÓ: Stupa floor vase
2018, 3D nyomtatás**
Fotó: Fodor Pál

**MÉSZÁROS Nóra: Sajt padlónváza | Nóra MÉSZÁROS: Cheese floor vase
2018, 3D nyomtatás**
Fotó: Fodor Pál

**NAGY Márta: Lebegő pöttyök | Márta NAGY: Hovering dots
2018, 3D nyomtatás, üvegbúra, 22 x Ø 18 cm**
Fotó: Fodor Pál

**JOÓ Fanni: Kaktusz padlónváza | Fanni JOÓ: Cactus floor vase
2018, számítógépes terv**
Fotó: Fodor Pál

SZEKRETÁR Kinga: Plasztika | Kinga SZEKRETÁR: Sculpture
2018, porcelán, 20x28x6 cm
 Fotó: Fodor Pál

A kiállítások többnyire valamilyen téma vagy ciklus lezárását vagy összegzését tárják elénk. Ebben az esetben azonban épp ellenkezőleg: új idea, az oktatásban új struktúra felvezetését láhattuk. Természetesen most még csak kóstolósinten.

Egy oktatási intézmény akkor válik igazán korszerű, és a jelen helyzettel együtt lélegző és gondolkodó szervezetté, ha reflektál és érzékenyen reagál a valós időben lezajló eseményekre. Így a szakma folyamatos átalakulására is, ami ismét érezhetően új határmezsgyéhez érkezett. Az állandó változás folyamatát előidézhetik társadalmi vagy direkt kultúrpolitikai hatások, azonban jelen esetben másról van szó. Idén a Bauhaus 100 éves jubileumát több esemény és kiállítás idézi fel, gondolatmenetében ez a kiállítás is kapcsolható a századik évfordulóhoz. A Bauhaus a stíluson és az oktatási formán túl talán a műfajok felszabadításában végzett törekvéssel tette ránk a legnagyobb hatást. Képzőművészet, építészet, iparművészet vagy design szétválasztás nélkül működött együtt, olvadt egybe. Az említett szakágak természetesen egy-egy korszakot idéznek fel, jelenlegi mediális korunkban azonban már vegytisztán nem emelhetők át, hiszen ha csak az iparművészet szót tekintjük – melynek meghatározása természetesen jóval bonyolultabb elméleti szintézist igényelne –, az 1930-as, a '60-as vagy a '90-es években is más-más jelentéssel bírt. A mai alkotói folyamatok meghatározásához tehát ezek a fogalmak

DÁLYAY Virág: Enyészet | Virág DÁLYAY: Decay
2018, samottos agyag, 30x40x30 cm
 Fotó: Fodor Pál

nem használhatóak, az oktatási intézményeknek így ebben a kérdésben is óriási a felelősségük. Már nem a 2000-es évek elején kitűzött nagy, mindenre kiterjedő, társadalmi, ökológiai és szociális kérdéseket egyszerre megoldó designméletekre van szükség. Ismét előtérbe került az alkotó, valamint a technikai és a tudományos kísérletek. Az egyetemnek olyan lombiknak kell lennie, ahol a kreativitás legfelsőbb érzékeny ideái táptalajra lelnek a felhasználás céljától függetlenül. Megszűnt az anyag, a hagyomány és a specializáció görcsös röghöz kötöttsége, az újító szellem kap szerepet. Az új utak előtt

álló akadályokat kell elhárítani. Az intézményeknek a hálózatok kiépítését kell segíteniük, az ókori technikák összekapcsolását a legújabb high-tech megoldásokkal, így a háromdimenziós reprodukcióval és még megannyi lehetőséggel, az egyetemek és kutatási intézmények különálló műfajainak szintézisével – legyen az mérnöki, művészeti, vagy akár egészségügyi. Ebben az értelmezésben tehát valami új előtt állunk, felszabadító, görcsöktől megkönnyebbülő új időszaknak nézünk elébe. Ennek bemutatkozását láthattuk a FISE Galériában mind képi, mind plasztikus formában.

ANTAL Kitti: Plasztika | Kitti ANTAL: Sculpture
2018, samottos agyag, 35x20x18 cm
Fotó: Fodor Pál

Shatha Osama AL MAJALI: Csempe | Shatha Osama AL MAJALI: Tile
2018, porcelán, 15x15x1 cm
Fotó: Fodor Pál

SZALAI Zsófia: Szappantartók | Zsófia SZALAI: Soap-dishes
2018, porcelán, egyenként: 8x15x12 cm
Fotó: Fodor Pál

A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara a fent vázolt gondolatmenetnek nagyon fontos táptalaja, hiszen a felsorolt területek szoros együttműködésben végzik kutatásaikat, melyeket különálló elméleti intézet is támogat. Mindezen törekvések – a folyamatos pályázati eredményeknek köszönhetően – a kézzel fogható eszközök szintjén is a világ legkorszerűbb technológiáit teszik elérhetővé a hallgatók számára.

GÁSPÁR György
képzőművész, a PTE adjunktusa

(A Harmadik Dimenzió. FISE Galéria, Budapest, 2019. április 2–12.)

A szöveg a kiállításmegnyitó átdolgozott, szerkesztett változata.